

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/15/2017
Identifikačné číslo spisu:	1513245225
Dátum vydania rozhodnutia:	18.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1513245225.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zastúpeného JUDr. Jozefom Boledovičom, advokátom, so sídlom Úzka 578/4, 900 41 Rovinka, proti žalovanému: OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, zastúpeného advokátskou kanceláriou Ružička Csekes s. r. o., so sídlom Výsoká 2/B, 811 06 Bratislava, IČO: 36 863 360, o zaplatenie zmenkovej sumy 6 272,84 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1CbZm/39/2014-169, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. septembra 2016, č. k. 1CoZm/52/2015-235, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 17. februára 2015, č. k. 1CbZm/39/2014-169 rozhodol tak, že zmenkový platobný rozkaz zo 17. januára 2014, č. k. 4Zm/1290/2013-19 ponechal v platnosti a uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy námietkového konania vo výške 1 576,98 eur. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že žalovaný ako priamy zmluvný účastník zmluvy o vyplňovacom práve vedel o možnosti vyplniť zmenku sumou a splatnosťou pri omeškaní dlžníka. Následne musel mať vedomosť o možnosti doplniť zmenku. Na daný prípad nie je možné aplikovať ustanovenie § 69 zákona zmenkového a šekového, teda že nemôže byť zaviazaný len pôvodným textom zmenky. Žalovaný sa na zmenku podpísal s vedomím, že je zmenkový dlžník v omeškaní a musel mať vedomosť o možnosti zmenku vyplniť. Okresný súd k námietke žalovaného týkajúcej sa absolútnej neplatnosti dohody o vyplňovacom práve uviedol, že táto dohoda je platná, nakoľko identifikuje zmluvné strany, ktoré sú zmenkovým veriteľom a zmenkovým dlžníkom, identifikuje kauzálnu pohľadávku a číslo zmluvy. Žiadny právny predpis neupravuje podstatné náležitosti zmenkovej dohody a pre tento prípad, kedy dlžník vystavil len jednu zmenku. Zároveň okresný súd poukázal na skutočnosť, že žalovaný dohodu pri jej kreovaní považoval za dostatočne určitú a v konaní sa domáhal jej neplatnosti z dôvodu neurčitosti, čo súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní neakceptoval. Ako nedôvodnú vyhodnotil súd prvej inštancie námietku

premlčania vo vzťahu k právu vyplniť zmenku. Právo vyplniť zmenku nie je majetkovým právom, ale viaže sa k vlastníckemu právu, preto mal okresný súd toto právo za nepremlčateľné. K námietke žalovaného, že zmenková suma bola vyplnená v rozpore s dohodou o vyplňovacom práve okresný súd skonštatoval, že podľa § 10 zákona zmenkového a šekového pri neúplnej zmenke možno namietať voči majiteľovi nesprávne vyplnenie vtedy, ak zmenku nadobudol zlomyseľne alebo sa prevínil hrubou nebanalnosťou, pričom poukázal na ustanovenie § 495 Občianskeho zákonníka. Žalobca nebol povinný preukazovať dôvod ani výšku zmenkovej pohľadávky. Ak mal žalovaný výhrady voči zmenkovej sume, prináležalo dôkazné bremeno o preukazovaní nesprávnosti na ňom. Súd prvej inštancie poukázal na rozsudok rozhodcovského súdu sp. zn. II/2009-1861 z 22. februára 2010, ktorý predložil žalobca a preukázal ním výšku zmenkou zabezpečovanej pohľadávky.

2. Podľa súdu prvej inštancie žalobca preukázal splnenie si povinnosti voči zmenkovému dlžníkovi vyzvať ho na zaplatenie, čo doložil poštovým dokladom o pokuse doručiť výzvu na zaplatenie a tiež tým, že sa dostavil na platobné miesto v čase platenia, pričom dlžník zmenkovú sumu neuhradil. Žalobca dodržal svoje povinnosti vyzvať dlžníka na zaplatenie a tiež notifikačnú povinnosť voči svojmu indosantovi. V konaní nebolo preukázané, že žalobca konal vedome na škodu žalovaného. Žalobca primárne vymáhal kauzálnu pohľadávku voči dlžníkovi, o čom svedčí aj rozsudok rozhodcovského súdu a začaté exekučné konanie voči dlžníkovi. Až následne si žalobca uplatnil svoj nárok voči indosantovi, ktorý opomenul svoju zmenkovú garanciu vylúčiť. Ako nedôvodnú posúdil súd prvej inštancie argumentáciu žalovaného týkajúcu zákazu zneužitia práva podľa Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka pre výlučnú a komplexnú úpravu postihovania nepoctivého výkonu práva v ustanovení § 17 zákona zmenkového a šekového, ktorý pri vedomom konaní na škodu pri nadobúdaní zmenky dáva indosantovi možnosť pri preukázaní takto vedomého konania využiť kauzálne námietky. Pri komplexnej úprave postihu už nie je možné tento postih viac rozširovať o úpravu obsiahnutú v ustanovení § 3 Občianskeho zákonníka a § 265 Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie uviedol, že zmenka je oddelená od kauzy, pričom jedine pri preukázaní vedomého konania na škodu dlžníka by súd skúmal kauzálne okolnosti prípadu. Vedomé alebo hrubo nebanalnostné konanie musí byť preukázané pri nadobúdaní zmenky, čo žalovaný nepreukázal. K nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 457/2010, na ktorý v konaní poukázal žalovaný, súd prvej inštancie uviedol, že v uvedenom rozhodnutí ústavný súd posudzoval zmenkové vzťahy, v ktorých na strane zmenkového dlžníka stál spotrebiteľ. V rozhodovanej veci vystupujú proti sebe dva podnikateľské subjekty. Z tohto dôvodu by podľa názoru okresného súdu nebolo spravodlivé jednej zo strán poskytnúť extenzívnejší rozsah právnej ochrany, ako jej poskytuje zmenkový zákon.

3. O odvolaní žalovaného Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 22. septembra 2016, č. k. 1CoZm/52/2015-235 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 263,04 eur. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti odvolací súd dodal, že z teoretického hľadiska je skutočne zmenka spravidla vždy previazaná s určitou kauzou a dlžník zmenku nevystavuje bezdôvodne. Zmenka má aj funkciu platobnú a aj funkciu zabezpečovaciu. Zmenka je stále, bez ohľadu na kauzu a funkcie, ktoré v sebe nesie, dokonalým, abstraktným skriptúrnym cenným papierom, ktorého oprávnený majiteľ nie je povinný preukazovať ani dôvod záväzku, ani výšku pohľadávky, ako to správne skonštatoval súd prvej inštancie poukazujúc na prepojenie zmenkového zákona a Občianskeho zákonníka (ustanovenie § 495) ako *lex generalis*. Zmenka bola predložená jej oprávneným majiteľom, ktorý svoj nárok preukázal nepretržitým radom indosamentov, ako aj splnením povinností podľa zmenkového zákona, ktoré sú potrebné na uplatnenie postihu proti indosantovi.

4. V súlade s ustanovením § 14 ods. 1 zákona zmenkového a šekového s rubopisom na nového majiteľa prechádzajú všetky zmenkové práva, právo vyplniť *bianco* zmenku nevylučujú. Ako oprávnený vlastník zmenky žalobca doplnil na zmenku dátum splatnosti a zmenkovú sumu. Žalobca listinnými dôkazmi preukázal, že zaslal dlžníkovi výzvu na zaplatenie zmenky, ktorá ostala bez výsledku a teda mal oprávnenie uplatniť svoj nárok voči indosantovi. Vzhľadom k tomu, že žalovaný ako indosant opomenul svoj garančný záväzok za zmenku vylúčiť, ďalšie kroky žalobcu boli len oprávneným výkonom jeho

veriteľského práva k zmenke. Žalobca vyplnil zmenku správne sumou, ktorá nie je v rozpore s priznanou výškou kauzálnej pohľadávky a splatnosť doplnil v súlade s dohodou o vyplňovacom práve. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že v čase kedy žalobca zmenku a kauzálnu pohľadávku nadobúdala, konal vedome na škodu žalovaného. Bol to žalovaný, ktorý prvýkrát zmenku rubopisoval bez vylúčenia garančného účinku a následné rubopisy v podstate kopírovali spôsob prevodu zavedený prvým indosantom. Žalovaný ako podnikateľ obchodujúci v bankovom sektore mal mať na zreteli nuansy zmenkového práva a pri rubopisovaní zmeniek mal možnosť svoj garančný účinok vylúčiť, čo však opomenul. Podľa odvolacieho súdu postup žalobcu, ktorý najprv vymáhal kauzálne pohľadávky, svedčí nielen o jeho prvotnej neznalosti, ale aj o jeho dobromyseľnosti. Krajský súd mal za to, že žalovaný sa v snahe napraviť svoje pochybenie pri rubopisovaní zmenky, snažil tvrdiť škodlivé či šikanózne správanie žalobcu, že však preukázané nebolo. K žalovaným predloženým rozhodnutiam Krajského súdu v Košiciach a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odvolací súd uviedol, že z ich obsahu žiadnym spôsobom nevyplyva, že by dávali žalovanému za pravdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil dovolanie žalovaného v inej veci ako prípustné z procesných dôvodov - pre nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, pričom sa dovolací súd nezaoberal hmotnoprávnou stránkou veci. Predložené rozhodnutia žiadnym spôsobom nepotvrdzujú tvrdenia žalovaného, keďže namietaný nedostatok odôvodnenia ako dôvod prípustnosti dovolania, je vadou, ktorou mohol trpieť rozsudok Krajského súdu v Košiciach, avšak v rozhodovanej veci sa tejto chyby súd prvej inštancie nedopustil. Pokiaľ ide o argumentáciu žalovaného týkajúcu sa spotrebiteľského charakteru zmluvného vzťahu a zmenky, odvolací súd uviedol, že záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý vyhotovil bez vylúčenia garancie, ale nakoľko žalovaný sám spotrebiteľom nie je, bolo by v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhal nárokov na právnu ochranu, aké prislúchajú len subjektom, ktoré sú v postavení spotrebiteľa. K zákonu č. 438/2015 Z. z. odvolací súd uviedol, že účelom uvedeného zákona je poskytnúť zvýšenú ochranu spotrebiteľom a zasahuje aj do už prebiehajúcich súdnych sporov. Žalovaný sám nie je spotrebiteľom, a preto by bolo v rozpore s úmyslom zákona č. 438/2015 Z. z. poskytnúť ochranu podnikateľskému subjektu, ktorý jednoznačne nie je znevýhodnený v prebiehajúcom konaní inak ako vlastnou neobstarávanosťou pri rubopisovaní zmeniek. Väzanosť žalovaného pritom vznikla zo zákona pôsobením garančného účinku indosamentu a nie zo spotrebiteľskej zmluvy. Odvolací súd zároveň poukázal na skutočnosť, že spotrebiteľský úver a zmenku, ktorej neplatnosti sa žalovaný domáha, koncipoval samotný žalovaný v pozícii podnikateľa voči spotrebiteľovi. Podľa názoru odvolacieho súdu je v rozpore s dobrými mravmi dovoľávať sa neplatnosti, ktorú sám žalovaný spôsobil a tiež ako šikanózny výkon takého práva, resp. následkov, ktoré sám v počiatku spôsobil.

5. Proti tomu rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dňa 20. januára 2017 žalovaný dovolanie. Svoje dovolanie odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p.) a zároveň rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (dovolací dôvod podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.). Žalovaný navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz vydaný súdom prvej inštancie zo 17. januára 2014, č. k. 4Zm/1290/2013-19 v plnom rozsahu zrušuje.

6. Žalovaný uviedol, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že sa nevysporiadal so závermi zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ústavné konformným spôsobom, celkom nedostatočne zdôvodnil prípustnosť kauzálnych námietok žalovaného a najmä sa vôbec nevysporiadal s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že konanie žalobcu je potrebné posúdiť aj v rozsahu šikanózneho výkonu práv a rozporu jeho konania s poctivým obchodným stykom. Podľa žalovaného sa odvolací súd konštatovaním, že sa súd prvej inštancie dostatočne a najmä správne vysporiadal s otázkou absencie kauzy a posúdením zmenky ako abstraktného cenného papiera za rovnako nedostatočné zdôvodnenie námietok žalovaného, ako tomu bolo v prípade rozsudku Krajského súdu v Košiciach, ktorý bol zrušený Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Žalovaný

uviedol, že v celom konaní priznáva opomenutie vylúčenia garančného účinku zmenky, avšak dané opomenutie žalobca zneužíva v približne 220 prebiehajúcich sporoch. Z dôkazov vykonaných pred okresným súdom podľa žalovaného dostatočne vyplýva, že žalobca sa dopustil pri nadobúdaní zmenky vedomého konania na škodu žalovaného v zmysle § 17 zmenkového zákona. Z tohto dôvodu je žalovaný toho názoru, že jeho kauzálné námietky sú prípustné. Odvolací súd žiadnym spôsobom nezohľadnil tvrdenia žalovaného v odvolaní, podľa ktorých zmenka uplatnená žalobcom voči žalovanému nemá žiadnu kauzu, keďže žalobca si prostredníctvom zmenky uplatňuje voči žalovanému právo na kompenzáciu nevymožiteľnosti pohľadávok voči úverovým dlžníkom žalovaného, hoci takéto právo voči žalovanému nemá. Dovolateľ je toho názoru, že všetky dôkazy vykonané v konaní súd prvej inštancie vyhodnotil v rozpore s vtedy platným § 132 O. s. p. len izolovane jednotlivo a formálne a nie aj v ich vzájomnej súvislosti a v hlbšom kontexte. Rovnako vyhodnotenie výpovedí svedkov v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie je iba ich reprodukciou prezumujúcou pravdivosť každého vyjadrenia svedka bez akejkoľvek úvahy súdu o vierohodnosti týchto vyjadrení v kontexte ostatných dôkazov a súvislostí. Odvolací súd tieto závery iba automaticky schválil a prebral.

7. Podľa dovolateľa vedomé konanie na škodu dlžníka sa v zmysle § 17 zmenkového zákona posudzuje z hľadiska subjektívneho vzťahu nadobúdateľa zmenky k prevodu zmenky v čase jej nadobudnutia, šikanózný výkon práva v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka sa posudzuje z hľadiska objektívnej spoločenskej prijateľnosti takéhoto konania, z hľadiska objektívnych celospoločenských hodnôt. Ustanovenie § 17 zmenkového zákona podľa žalovaného nelimituje súkromnoprávnu zásadu ekvity prejavenu v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v zákaze šikanózneho zneužitia práva v rozpore s dobrými mravmi. Ustanovenie § 17 zmenkového zákona predstavuje dodatočný prostriedok ochrany pred nepoctivým nadobúdateľom zmenky, ktorý pôsobí popri § 3 Občianskeho zákonníka nad jeho rámec a nie namiesto neho. Výklad konajúcich súdov vylučuje mimoprávne pravidlá správania zakotvené vo všeobecnom predpise len preto, že zmenkový zákon obsahuje iné prostriedky obrany v § 17. Tento výklad je podľa žalovaného formalistický a nesprávny. Žalovaný poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 457/10 a uviedol, že ak súd ustanovenie § 17 zmenkového zákona interpretoval ako dôvod na vylúčenie aplikácie § 3 Občianskeho zákonníka, v podstate ho interpretoval ako prostriedok umožňujúci zneužitie zmenky. Žalovaný je toho názoru, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí ignoroval názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v rozhodnutiach sp. zn. 2Obo/87/2009 a sp. zn. 2Obo/17/2009 a nevenoval zvýšenú pozornosť námietkam žalovaného v rozsahu konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a šikanóznym výkonom práva. Zároveň uviedol, že legitímne očakával od odvolacieho súdu, že posúdi nesprávny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého na zmenkovo-právny vzťah nemožno aplikovať ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka ako *lex generalis*, keď zmenkový zákon ako *lex specialis* obsahuje už v ustanovení § 17 zmenkového zákona limitovanú reguláciu zneužitia práva, ktorá podľa okresného súdu vylučuje aplikáciu ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka. Podľa dovolateľa krajský súd spoločne s okresným súdom svojím rozsudkom legalizovali také podnikanie, pri ktorom si obchodníci s pohľadávkami môžu odkúpiť od bánk pohľadávky voči ich úverovým dlžníkom za 26 % ich nominálnej hodnoty za účelom ich vymáhania od pôvodných dlžníkov a vzápätí zneužitím zmienek žiadať od banky aj dlžníkov duplicitne po 100 % nominálnej hodnoty takto získaných pohľadávok v rozpore s kauzálnymi dohodami.

8. Žalovaný v dovolaní namietal aj skutočnosť, že odvolací súd namiesto toho, aby sa vysporiadal s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v zrušujúcom uznesení sp. zn. 2Obdo/19/2014 ohľadne nutnosti posúdenia zmenky ako neplatnej, nakoľko v konaní uplatnená zmenka je zmenkou spotrebiteľskou, sa iba stotožnil s rozsudkom okresného súdu na konštatovanie o koncentračnej zásade námietkového konania. Konajúce súdy sa vo svojich rozhodnutiach zjavne vôbec spotrebiteľskou zmluvou nezaoberali. Podľa jeho názoru v zásadnej otázke posúdenia absolútnej neplatnosti dohody o vyplňovacom práve k blankozmenke je rozsudok tak nesprávny, arbitrárny a nepreskúmateľný, že už len z tohto dôvodu je potrebné napadnutý rozsudok zrušiť.

9. V dovolaní žalovaný poukázal aj na zákon č. 438/2015 Z. z., ktorým boli novelizované viaceré zákony, vrátane Občianskeho súdneho poriadku a zákona zmenkového a šekového, pričom odvolací súd nesprávne a nezákonne neaplikoval novelizované ustanovenia, čím spor neposúdil v súlade s právnymi

predpismi o ochrane spotrebiteľa, hoci je tak povinný urobiť zo zákona v každom štádiu konania bez ohľadu na koncentračnú zásadu zmenkového konania.

10. Dovolateľ zároveň uviedol, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje za nezákonný a nepreskúmateľný podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., keď ignoruje doterajšiu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zásadné závery spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. R 93/2015 a závery z nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 457/2010.

11. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom (§ 419 a nasl. C. s. p.).

13. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

14. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 O. s. p.).

15. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17. V súvislosti s kumuláciou dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 420 a podľa ustanovenia § 421 C. s. p. vo veci konajúci senát najvyššieho súdu konštatuje, že za splnenia zákonných podmienok vzťahujúcich sa na vymedzenie jednotlivých dovolacích dôvodov je kumulácia dovolacích dôvodov prípustná (v podrobnostiach viď uznesenia z 30. januára 2017, sp. zn. 3Obdo/70/2016, z 22. februára 2017, sp. zn. 3Obdo/72/2016 a z 30. marca 2017, sp. zn. 3Obdo/10/2017).

18. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanej veci dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

19. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

20. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

21. Dovolanie v Civilnom sporovom poriadku prešlo zásadnou koncepčnou zmenou. Je koncipované, ako mimoriadny opravný prostriedok sporovej strany. Na základe teoretických úvah, doterajších skúseností súdnej praxe a na základe rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva sa určili dve základné úlohy, ktoré má dovolanie plniť:

1. Náprava najzávažnejších procesných pochybení, t. j. zmätočných rozhodnutí. Zákon nerezignuje na požiadavku individuálnej spravodlivosti, dovolanie však pripúšťa len v prípade závažných procesných pochybení.

2. Riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry. Dlhodobou je riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry vnímané ako podstatný prvok napĺňania princípu právnej istoty. Naplnením tejto úlohy plní dovolanie aj celospoločenskú úlohu (S., O., S., N., J., O., S., N., J., H., M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1346).

23. Dovolací súd je v prípade dovolaní podaných za účinnosti Civilného sporového poriadku povinný pracovať s takým dovolaním, aké podala strana a nie je možné vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania. V porovnaní s pôvodnou právnou úpravou (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.), súčasná právna úprava už neumožňuje súdu prihliadať na vady zmätočnosti ex offio. Tento postup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu svojich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom opravných prostriedkov je v dispozícii strán konania (S., M., T., S., N., J., O., S., N., J., H., M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1420).

24. Povinnosť podávať kvalifikované, jednoznačné a úplné dovolania, v ktorých sú dovolacie dôvody vymedzené podľa § 420, resp. § 421 ods. 1 C. s. p. a ktoré sú odôvodnené v súlade s ustanovením § 431, resp. § 432 C. s. p., má zabezpečiť povinné právne zastúpenie dovolateľa (§ 429 ods. 1 C. s. p.). Zákon predpokladá, že advokát je subjektom, ktorého odborné znalosti a schopnosti majú kvalifikovaným dovolaním prispieť k priebehu dovolacieho konania. Uvedené vyplýva z čl. 11 ods. 3 Základných zásad, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený a podľa ktorého advokát ako osoba s vysokoškolským právnickým vzdelaním, ktorý sa verejne hlási k určitej profesii, sa považuje za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou, ako aj z ustanovenia § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je advokát povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. To znamená, že úkony uskutočnené advokátom majú obsahovať všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov.

25. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu z 26. apríla 2007, sp. zn. 3Cdo/61/2006 (publikovaný v ZSP 3/2007 pod č. 36), podľa ktorého k uplatneniu dovolacieho dôvodu nepostačuje, ak dovolateľ dovolací dôvod označí len ustanovením zákona alebo jeho zákonnou skutkovou podstatou. Z dovolania je zrejmé, z akých dôvodov dovolateľ rozhodnutie odvolacieho súdu napáda len vtedy, ak konkretizuje okolnosti, z ktorých vyvodzuje, že ten-ktorý dovolací dôvod je daný.

26. Ak dovolateľ v dovolaní namieta vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 C.s.p., musí uviesť, ktorou z väd zmätočnosti uvedenej pod písm. a/ až f/ je podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, poznačené a zároveň je jeho povinnosťou v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p. uviesť, v čom konkrétne táto vada spočíva. Iba ak sú tieto podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k preskúmaniu, či je dovolateľom tvrdený dovolací dôvod aj skutočne daný. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 nie je oprávnený

nahrádzať pasivitu dovolateľa resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť jeho právny zástupca ako osoba znalá práva a hľadať v texte dovolania, prípadne v predložennom spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 C. s. p. Uvedené znamená, že nepostačuje, ak v rámci textu dovolania dovolateľ skonštatuje, že podľa jeho názoru je nejaký čiastkový záver odvolacieho súdu nepreskúmateľný, prípadne arbitrárny, avšak neuvedie, že týmto konkrétnym postupom odvolacieho súdu malo, resp. mohlo dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. V prípade, ak dovolateľ tvrdenú vadu zmätočnosti vyššie uvedeným spôsobom v súlade s ustanovením § 431 C. s. p. nevymedzí, dovolací súd dovolanie odmietne v súlade s ustanovením § 447 písm. f/ C. s. p.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené (viď bod 26) najvyšší súd konštatuje, že preskúmavanie žalovaným vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je v zmysle kvalitatívnej stránky dovolania možné iba v časti, kde žalovaný namietal, že odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v zrušujúcom uznesení najvyššieho súdu v identickom spore a v časti, kde žalovaný namietal, že odvolací súd nesprávne a nezákonne neaplikoval ustanovenie § 17 zákona zmenkového a šekového v znení účinnom od 23. decembra 2015 (v znení zákona č. 438/2015 Z. z.), v dôsledku čoho nepripustil kauzálne námietky žalovaného.

28. Pokiaľ ide o dovoláciu námietku žalovaného, v zmysle ktorej odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v ním predložennom uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/19/2014, platí že pri záväznosti iných súdnych rozhodnutí, je potrebné rozlišovať viazanosť súdu rozhodnutím nadriadeného súdu v rozhodovanej veci - tzv. kasačnú záväznosť a tzv. precedenčnou záväznosťou s prihliadnutím na čl. 2 ods. 2 Základných zásad, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený a s poukazom na ustanovenie § 393 ods. 3 C. s. p.

29. Pokiaľ ide o viazanosť súdu právnym názorom uvedeným v rozhodnutí nadriadeného súdu, platí, že táto je v zásade bezvýhradná. Najvyšší súd v uznesení z 31. marca 2016, sp. zn. 3Cdo/12/2016 uviedol, že požiadavky na reflektovanie právneho názoru najvyššieho súdu zaujaté v tej istej právnej veci a vyjadrené v jeho zrušujúcom rozhodnutí sú pri následnom rozhodovaní odvolacieho súdu výrazne prísnejšie, než v prípade precedenčnej (judikátornej) záväznosti. Pre konanie po zrušení rozhodnutia dovolacím súdom platí bezvýnimočne zásada viazanosti a podriadenosti nižšieho súdu (odvolacieho alebo prvostupňového) právnym názorom vysloveným dovolacím súdom. Kasačná (inštančná) záväznosť môže byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia najvyššieho súdu. V konaní nasledujúcom po zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu nemá odvolací súd žiadny priestor pre úvahy, či bude alebo nebude rešpektovať právny názor najvyššieho súdu. V určitých prípadoch sa viazanosť právnym názorom neuplatní. K vymedzeniu týchto výnimočných prípadov, explicitne v zákone neuvedených, dospela postupným dlhoročným vývojom aplikačná prax a právna teória. Ide najčastejšie o prípad zmeny v skutkových zisteniach, ktoré tvorili základ zrušujúceho aj zrušovaného rozhodnutia, alebo prípad zmeny právnej úpravy, ku ktorej došlo po zrušovanom rozhodnutí, ale pred opätovným rozhodnutím odvolacieho súdu. Nie je tiež vylúčené, že odvolací súd rozhodne inak aj z dôvodu zásadného judikátorného posunu (napríklad reflektujúc niektoré rozhodnutie Súdného dvora Európskej únie, alebo Európskeho súdu pre ľudské práva alebo ústavného súdu alebo najvyššieho súdu) v otázke, ktorá v čase rozhodovania dovolacieho súdu nebola celkom uspokojivo vyriešená.

30. V posudzovanej veci však o taký prípad nejde, nakoľko žalovaný sa v rozhodovanej veci domáha záväznosti odvolacieho súdu rozhodnutím najvyššieho súdu, ktoré bolo vydané v inej veci (síce ide o rozhodnutie vydané v spore medzi tými istými sporovými stranami - pozn. dovolacieho súdu).

31. Základom tzv. precedenčnej záväznosti je už vyššie spomenutý čl. 2 ods. 2 Základných zásad, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený. Podľa uvedeného článku je právna istota stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Uvedenú zásadu zákonodarca premietol aj do zákonného textu, konkrétne do ustanovenia § 393 ods. 3 C. s. p., v zmysle ktorého, ak

sa odvolací odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

32. Základným znakom precedenčnej záväznosti je, že presahuje judikátorne hranice tej - ktorej prejednávanej veci, má všeobecný význam a týka sa bližšie neurčeného okruhu skutkovo a právne obdobných prípadov. I keď rozhodnutie najvyššieho súdu v právnom poriadku Slovenskej republiky nemožno chápať tak, ako je v anglo-americkom právnom systéme vnímaný precedens, predsa len aj jeho rozhodnutie predstavuje určité východisko pre rozhodovanie všeobecných súdov Slovenskej republiky v iných, skutkovo a právne rovnakých alebo obdobných prípadoch. Pre precedenčnú záväznosť je typické aj to, že pri nej existuje možnosť súdu nižšieho stupňa nepodriaďiť sa právnenému názoru vyššieho stupňa vtedy, keď - reflektujúc právne závery vyššieho súdu vyslovené v inej právnej veci - náležite v dobrej viere vysvetlí svoj právny odklon, predostrie svoje konkurujúce úvahy a začne s rozhodnutím vyššieho súdu (judikátom najvyššieho súdu) zmysluplný právny dialóg, v rámci ktorého polemizuje s právnymi názormi vyššieho súdu a vysvetlí, prečo svoj právny názor považuje za lepšie zodpovedajúci podstate prejednávanej veci (viď uznesenie najvyššieho súdu z 31. marca 2016, sp. zn. 3Cdo/12/2016).

33. Osobitný proces, výsledkom ktorého je prijatie niektorého judikátu kolégiom najvyššieho súdu a jeho publikovanie v Zbierke priznáva publikovanému rozhodnutiu osobitný význam. Výklad, ktorý sa podáva v publikovanom judikáte, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikátúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii, to znamená medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom (viď uznesenie najvyššieho súdu z 18. októbra 2016, sp. zn. 3Cdo/136/2016).

34. V súvislosti s pojmom ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu dáva do pozornosti aj uznesenie z 9. februára 2017, sp. zn. 3Obdo/1/2017, v zmysle ktorého pod ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít sa považuje nielen prípad, keď je súdne rozhodnutie zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát prijatý príslušným kolégiom najvyššieho súdu, ktorého výklad, podaný v publikovanom judikáte, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu, ale je potrebné rozumiť aj príklad, kedy sa určitá právna otázka rieši v rozhodnutiach (rôznych) senátov najvyššieho súdu jednotne (bod 23 citovaného rozhodnutia).

35. V rozhodovanej veci však nejde ani o prípad precedenčnej záväznosti a ani o preukázanie ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, nakoľko sa jedná o jediné rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým žalovaný argumentuje, pričom toto rozhodnutie nebolo prijaté obchodnoprávnym kolégiom najvyššieho súdu ako judikát, ktorý by bol publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

36. Zároveň však platí, že pokiaľ však strana predloží súdu rozhodnutie vydané v inej veci, tak síce uvedené rozhodnutie nie je pre konajúce súdy záväzné, avšak je ich povinnosťou vysporiadať sa s právnou argumentáciou v ňom obsiahnutou s ohľadom na procesnú obranu sporovej strany (viď uznesenie najvyššieho súdu z 22. februára 2016, sp. zn. 3Obdo/72/2016 bod 65).

37. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd v zmysle vyššie uvedenej povinnosti (viď bod 36) postupoval. Pokiaľ ide o uznesenie najvyššieho súdu z 29. októbra 2015, sp. zn. 2Obdo 19/2014, najvyšší súd v ňom v relevantnej časti uviedol, že podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nezodpovedá požiadavkám kladeným na riadne odôvodnenie súdnych rozhodnutí. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí zaoberať a následne aj vysporiadať s relevantnými argumentmi účastníka konania, ktoré uviedol v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa, pretože v opačnom prípade, ak by sa vôbec nezaoberal (ako tomu bolo v posudzovanom prípade), tak by bolo úplne zbytočné, aby účastník konania podal odvolanie voči rozsudku súdu prvého stupňa. Pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa (ustanovenie § 211

ods. 2 O. s. p.), teda platí aj ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p., pričom povinnosťou súdu je dbať, aby odôvodnenie jeho rozsudku bolo presvedčivé. Odvolací súd riadne neodôvodnil najmä namietané nesprávne posúdenie kauzy zo zmenky ako prostriedku na zabezpečenie záväzkov a nevenoval pozornosť námietke žalovaného, a to konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a konanie žalobcu smerujúce k šikanóznemu výkonu práv. Okrem uvedených nedostatkov v súdnom rozhodnutí súdy nižšieho stupňa prehliadli aj ďalšiu dôležitú skutočnosť, a to že z obsahu spisu sa javí predmetná zmenka ako zmenka spotrebiteľská. Z tohto pohľadu sa súdy nižšieho stupňa nezaoberali a nezdôvodnili, či predmetná zmenka je platná. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nezodpovedá kritériám na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p., preto je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu porušuje právo účastníka na spravodlivý súdny proces a v konečnom dôsledku mu odníma možnosť konať pred súdom. Keďže odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., nie je dostatočne odôvodnené, a preto je nepreskúmateľné. Postupom odvolacieho súdu bolo porušené právo účastníka na spravodlivé súdne konanie, v dôsledku čoho mu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

38. Odvolací súd k uvedenému rozhodnutiu najvyššieho súdu v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozsudku (bod 23 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) uviedol, že z odôvodnenia predložených rozhodnutí nijako nevyplyva, že by žalovanému dávali za pravdu. Najvyšší súd prijal dovolanie žalovaného z procesného dôvodu, akým bolo nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu. Dovolací súd sa nezaoberal hmotnoprávnou stránkou veci. Dovolací súd mal výhrady voči nedostatočnému dokazovaniu vo veci námietok žalovaného, ktoré sú totožné s námietkami uplatnenými v tunajšom konaní. Tunajší súd sa veľmi podrobne zaoberal všetkými námietkami žalovaného a správne konštatoval oprávnenosť nároku žalobcu. Odvolací súd má za to, že žalovaným predložené rozhodnutia nijako nesvedčia jeho tvrdeniam, keďže namietaný nedostatok odôvodnenia, ktorý akceptoval najvyšší súd ako dôvod dovolania, je vadou ktorou mohol trpieť rozsudok Krajského súdu v Košiciach, avšak tunajší súd prvej inštancie sa tejto chyby nedopustil. Je potrebné konštatovať tiež to, že dovolací súd sa nijako nevyjadruje k hmotnoprávnym okolnostiam veci, teda nepotvrďuje názor žalovaného v skutkových tvrdeniach.

39. Najvyšší súd konštatuje, že odvolací súd sa náležite vysporiadal argumentáciou žalovaného týkajúcou sa rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/19/2014 a jeho postup nemožno považovať za rozporný s právom na spravodlivý proces. Zároveň je tvrdenie odvolacieho súdu, že v rozhodnutí predloženým žalovaným bolo rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zrušené z procesných dôvodov (a nie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci), správne. Z odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/19/2014 je zrejmé, že v rozhodovanej veci zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach z procesných dôvodov, konkrétne pre nedostatok jeho odôvodnenia, v dôsledku čoho považoval rozsudok Krajského súdu v Košiciach za arbitrárny. Preto nemožno dospieť k záveru, že by odvolací súd v rozhodovanej veci postupoval v rozpore s názorom, ktorý vyslovil najvyšší súd v uznesení sp. zn. 2Obdo/19/2014. Tvrdenie žalovaného, že najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí vyslovil právny záver týkajúci sa hmotného práva ohľadne charakteru zmienek indosovaných žalovaným, je nielen nesprávne, ale aj zavádzajúce. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd nad rámec dôvodov pred zrušením rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach (nedostatok odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku) uviedol iba svoj názor, že sa mu z obsahu spisu javí, že môže ísť o spotrebiteľskú zmenku. Najvyšší súd v danom rozhodnutí však neuviedol právny záver, že sa jedná o spotrebiteľskú zmenku, z akých dôvodov dospel k záveru o spotrebiteľskej zmenke a aké to vyvoláva právne následky.

40. K dovolateľom namietanému nesprávnemu a nezákonnému aplikovaniu ustanovenia § 17 zákona zmenkového a šekového najvyšší súd uvádza, že zákonom č. 438/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý nadobudol účinnosť dňa 23. decembra 2015, boli novelizované viaceré zákony, vrátane zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového, Občianskeho zákonníka, Občianskeho súdneho poriadku a Exekučného poriadku. Týmto zákonom bola zavedená povinnosť súdu

skúmať, či v rámci uplatneného nároku zo zmenky, táto nevznikla zo vzťahu so spotrebiteľom, a to v rámci základného konania, ako aj vo vykonávacom (exekučnom) konaní.

41. Podľa ustanovenia § 372y ods. 1 O. s. p. účinného od 23. decembra 2015, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona sa použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona.

42. Podľa čl. I § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového v znení účinnom od 23. decembra 2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

43. Podľa čl. I § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového v znení účinnom od 23. decembra 2015, v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihladne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky, mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

44. Účelom prijatia zákona č. 438/2015 Z. z. bolo zvýšiť ochranu spotrebiteľa v súdnych konaniach pred všeobecnými súdmi. Uvedenou právnou úpravou sa malo zamedziť, aby ďalej dochádzalo zneužitiu právneho inštitútu zmenky proti spotrebiteľom.

45. Najvyšší súd uvádza, že krajský súd síce vo svojom rozhodnutí uviedol, že ide o skutočnosť, ktorú mal žalovaný uviesť s ohľadom na koncentračnú zásadu v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, avšak v konečnom dôsledku je z odôvodnenia jeho rozsudku zrejmé (bod 25 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), že v rozhodovanej veci postupoval v súlade s prechodným ustanovením § 372y ods. 1 O. s. p. účinným od 23. decembra 2015.

46. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že nielenže záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý vyhotovil bez vylúčenia garancie, ale nakoľko žalovaný sám spotrebiteľom nie je, bolo by v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhal nárokov na právnu ochranu, aké prislúchajú len subjektom, ktoré sú spotrebiteľmi. Odvolací súd zdôrazňuje povahu tejto novely a dôvod jej prijatia, ktorým je ochrana spotrebiteľa. Žalovaný sám nie je spotrebiteľom, a preto by bolo v rozpore s úmyslom zákona č. 438/2015 Z. z. poskytnúť ochranu podnikateľskému subjektu, ktorý jednoznačne nie je znevýhodnený v tomto konaní inak ako vlastnou nebanlivosťou pri rubropisovaní zmeniek. Zároveň odvolací súd poukázal na vetu z ustanovenia § 17 zákona zmenkového a šekového, podľa ktorej koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Odvolací súd konštatuje, že viazanosť žalovaného vznikla zo zákona pôsobením garančného účinku indosamentu a nie zo spotrebiteľskej zmluvy. Záverom odvolací súd poukázal aj na skutočnosť, že spotrebiteľský úver a zmenku, ktorej neplatnosti sa teraz žalovaný dovoľáva, koncipoval v počiatku sám žalovaný, a to v pozícii podnikateľa voči spotrebiteľovi. Podľa názoru odvolacieho súdu sa javí ako v rozpore s dobrými mravmi dovoľávať sa neplatnosti, ktorú sám žalovaný spôsobil a tiež sa javí ako šikanózný výkon takého práva, respektíve následkov, ktoré sám v počiatku spôsobil.

47. Odôvodnenie odvolacieho súdu, ako aj aplikáciu jednotlivých ustanovení zákona zmenkového a šekového v znení účinnom od 23. decembra 2015 nemožno považovať aj s poukazom na účel zákona č. 438/2015 Z. z. za svojvoľné, arbitrárne alebo nelogické s ohľadom na dovolateľom vymedzený dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí reagoval na podstatné odvolacie námietky žalovaného a za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv

žalovaného (viď napr. I. ÚS 673/2014, II. ÚS 27/2008, III. ÚS 167/2013).

48. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že existencia žalovaným tvrdeného dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. nevyšla v dovolacom konaní najavo.

49. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ vo svojom dovolaní uviedol aj dovolací dôvod podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Uvedený dovolací dôvod bol dovolateľ povinný vymedziť v súlade s ustanovením § 432 C. s. p. Ak chcel dovolateľ uplatniť dovolací dôvod podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., je jeho povinnosťou jednoznačne uviesť, ktorú právnu otázku (ktoré právne otázky) odvolací súd nesprávne právne posúdil s uvedením, ako mal uvedenú právnu otázku (právne otázky) podľa jeho názoru správne vyriešiť, a to s odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, teda na rozhodnutie (rozhodnutia), ktoré dovolateľom uvedené právne otázky riešilo (riešili). Ak dovolateľ takto nepostupuje a nevymedzí dovolací dôvod riadne v súlade s ustanovením § 421 ods. 1 C. s. p. a neodôvodní ho podľa ustanovenia § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., nie je možné podrobiť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu dovolaciemu prieskumu (obdobne viď uznesenie najvyššieho súdu zo 6. marca 2017, sp. zn. 3Cdo/6/2017).

50. V rozhodovanej veci žalovaný v súlade s uvedeným dovolací dôvod nevymedzil a odôvodnil ho v rozpore s ustanovením § 432 C. s. p., keď iba uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za nezákonné a nepreskúmateľné, avšak nenamietal nesprávne právne posúdenie. Preto v tejto časti nie je dovolanie odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, čo by v prípade výlučného namietania nesprávneho právneho posúdenia odvolacím súdom (dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ alebo c/ C. s. p.) predstavovalo dôvod pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p.

51. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom nedošlo k dovolateľom namietanej vade znátočnosti uvedenej s ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p. a prípustnosť dovolania žalovaného v rozhodovanej veci nebola založená ani podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. (viď body 49 a 50 vyššie). Preto najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p.

52. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

53. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.